

# BULLETTIN

7



## *De Regenboog*

Jaargang 45 · nr. 2  
mrt. - apr. 2018

van de samenwerkende kerken in de Merenwijk  
Leiden

e

## **Inhoudsopgave**

<i>Visie</i>	1
<i>Redactioneel</i>	1
<i>Pasen – Jaar van gebed</i>	2
<i>Maria Magdalena</i>	2
<i>De plaats van de kerken binnen het publieke domein</i>	3
<i>Medeleven</i>	5
<i>Wekelijkse bloemengroet</i>	5
<i>Palmpasen</i>	5
<i>Paasvieringen</i>	5
<i>Kom aan Tafel / Eerste Communie</i>	7
<i>Uit de AKM...</i>	7
<i>De AKM en de centen</i>	8
<i>Even voorstellen, Swanette Jukema</i>	9
<i>Actie Kerkbalans</i>	9
<i>Open ogen, handen uit de mouwen!</i>	10
<i>Onze Kerktuin</i>	10
<i>Film in de Regenboog</i>	10
<i>Doet u mee?</i>	10
<i>Diaconale info vanuit De Bakkerij</i>	11
<i>Achter het orgel zit....</i>	12
<i>Agenda</i>	13
<i>Rooster Vieringen</i>	14
<i>Kleurplaat</i>	15

## **Visie**

De Regenboog is een oecumenische geloofsgemeenschap voor denkers en doeners, voor iedereen die inspiratie en verbinding zoekt.

Vanuit verschillende tradities delen en vieren wij de liefde van Christus, zo kleurrijk als de regenboog.

In De Regenboog ben je welkom met je eigen verhaal en achtergrond.

In de voetsporen van Jezus willen wij verantwoordelijk leven met oog voor elkaar, mensen in de buurt en de wereld om ons heen

## **Redactioneel**

Pastor Marianne Hoogervorst opent dit Bulletin met een paasmeditatie en plaatst er een mooi gedicht bij van Margreet Spoelstra. Omdat ik deze dichter niet ken, kijk ik even in Wikipedia: Spoelstra (1952) volgde een opleiding aan de Sociale Academie en werd maatschappelijk werkster. In 1985 startte ze met de opleiding theologie. Nadat ze een periode werkzaam was als pastor in de oecumenische basisgemeente "Jonge Kerk" in Roermond, werd ze geestelijk verzorger in de gezondheidszorg. Vanaf 1992 is zij als dichteres actief.

De vieringen rondom Pasen worden besproken, met dank aan Ingrid Weitenberg die de nodige informatie verzamelde. Er ging een kleine schok door mij heen toen ik het rooster achterop het Bulletin voor de eerste keer onder ogen kreeg en daar Pst. van Well zag staan. Het blijkt de broer van Jan van Well te zijn, die in de paaswake hoopt voor te gaan.

Het bezinningsartikel gaat deze keer over de plek van religie in de samenleving. Is religie een privé-aangelegenheid en hoort God achter de voordeur? Mgr. Gerard de Korte heeft hier een heldere mening over: "De kerken erkennen de feitelijke scheiding van kerk en staat maar geenszins van geloof en maatschappij". Een duidelijke boodschap ook voor het project 'Kijken met andere ogen' van Noortje Luning. Zij geeft in dit Bulletin een korte update, onder de titel 'Open ogen, handen uit de mouwen!'.

Ester Korbee praat ons bij over de zaken die in de AKM spelen en Bert Minne geeft ons inzicht in de financiële positie van de AKM. Ook wordt het resultaat van de Actie Kerkbalans van afgelopen januari gepresenteerd. Swanette Jukema, al weer enkele maanden lid van de Wijkkerkenraad, stelt zich aan ons voor, hoewel de kans klein is dat een regelmatige kerkganger haar (en haar fluitmuziek) nog niet kent.

Tenslotte krijgt u nieuws vanuit de werkgroepen en vanuit De Bakkerij en kunt u genieten van de column van onze organist.

De redactie wenst u weer veel leesplezier.



## **Pasen – Jaar van gebed**



Zoals u wellicht uit de berichtgeving hebt vernomen, heeft de bisschop van Rotterdam het Jaar van Gebed uitgeroepen. Mijn eerste reactie was er één van verbazing. Waar is dit voor nodig? Het fundament van ons Christenen is toch ons gebed? Als we niet meer bidden, kunnen we nog zoveel doen maar dan is het niet geworteld in de Bron van ons bestaan.

Toch, na lang nadenken, begrijp ik de oproep van de bisschop wel. In onze tijd dreigen allerlei Christelijke feesten ten onder te gaan aan de commercie. Kijk naar het feest van Pasen. Als je de berichtgeving vanuit de media tot je neemt dan lijkt Pasen te gaan over lente, paashazen, er op uit trekken na een lange winter enz. enz.

Maar voor ons Christenen is Pasen het belangrijkste feest in het Kerkelijk jaar. We vieren dan de opstanding van Jezus Christus. Wat betekent dat nog voor ons? Wat kunnen wij ermee? Als we in de Goede Week (deze week heet niet voor niets zo!) Jezus volgen dan zien we dat Hij op een grootse wijze afscheid neemt van zijn leerlingen (Avondmaal), dat Hij trouw blijft tot de dood (Goede Vrijdag), maar door de duisternis heen (Stille Zaterdag) tot Nieuw Leven komt. (Pasen)

Daarin mogen wij Jezus volgen. Ieder van ons kent duistere periodes in zijn/haar leven. Deze kunnen soms van lange duur zijn. Maar we geloven dat ook wij door de duisternis heen kunnen gaan om tot Nieuw Leven te komen. Daarin is het gebed van onschatbare waarde. Door het gebed blijven we verbonden met Jezus. Het gebed kan ons helpen om ons af te keren van alles wat duister is en daardoor gericht te blijven op God. Dat is ook precies wat het Paasverhaal in het Johannesevangelie ons voorhoudt. (Joh. 20, 1 – 18)

Maria Magdalena gaat door diepe duisternis. Ze kijkt de dood aan maar vindt de kracht om

zich daar vanaf te keren. Om zich daarna toe te keren naar het Leven, naar Jezus zelf. Wij kunnen dat ook, gesterkt door het gebed. Ons afkeren van alles wat duister is en ons toekeren naar het Licht van Pasen. Dat gebed kent twee wegen. Allereerst ons persoonlijke, dagelijkse gebed. Een moment waarin we voor God kunnen brengen wat er ten diepste in ons leeft. Maar daarnaast is er ook het gebed van de gemeenschap. Op zondag van de plaatselijke gemeenschap maar ook het gebed wereldwijd. In ons gebed staan we niet alleen maar zijn wij verbonden met alle Christenen die in gebed zich tot God keren. Laten we samen en ieder voor zich ons weer bewust zijn van onze wortels van het Christendom en deze wortels blijven voeden door het gebed.

Marianne Hoogervorst – pastoraal werkster

### **Maria Magdalena**

(Paasmorgen. Bij Johannes 20)



Ik zocht je en ik vond je niet.  
Je ging en liet mij achter.  
Waar ben je?  
Ken je mijn verdriet,  
Mijn liefde, mijn verwachten?

Ik zag de leegte van je graf.  
Er ging een wereld onder.  
Mijn tranen schermden alles af.  
De toekomst werd zo donker.

Ik zocht je en ik vond je niet.  
Je ging en liet mij achter.  
Ik zong mijn stille liefdeslied,  
Droeg jou in mijn gedachten.

Ik zag de leegte van je graf.  
Er ging een wereld onder.  
Tot jij mijn naam jouw kleuren gaf:  
"Maria..."  
't Was een wonder.

Margreet Spoelstra



## **De plaats van de kerken binnen het publieke domein**

*Eind vorig jaar publiceerde de Katholieke Vereniging voor Oecumene op haar website een serie artikelen over de rol van de kerken in het publieke domein (dit is de plaats waar maatschappelijke discussies plaatsvinden, red.). Het eerste artikel is geschreven door Mgr. Dr. Gerard de Korte en is hieronder afgedrukt:*



In september 2014 publiceerde ik als referent voor Kerk en Samenleving binnen de Nederlandse bisschoppenconferentie de brief *Hebben wij iets met elkaar?*. De brief is in samenspraak met vertegenwoordigers van organisaties binnen het katholieke middenveld geschreven. Het centrale thema vormt de samenhang binnen onze samenleving.

In zijn kersttoespraak van datzelfde jaar 2014 stelt onze koning Willem Alexander dat Nederland meer is dan een verzameling van 17 miljoen selfies. Een samenleving is meer dan een verzameling van autonome individuen. Mensen horen bij elkaar en leven in onderlinge verbondenheid. Ieder mens is een kwetsbaar schepsel en afhankelijk van anderen. Mens ben je altijd met anderen. Dat is niet alleen een christelijke overtuiging maar ook een visie die veel humanisten kunnen delen. Ik denk aan de hoogleraar Humanistiek, prof. Kunneman die zich zorgen maakt over een samenleving waar het dikke ik regeert. Een samenleving wordt bedreigd door overconsumptie (het letterlijke dikke ik) maar ook door opgeblazen ego's en onverschilligheid vanwege een dikke huid.

### **Nederland vandaag**

Het huidige Nederland wordt gekenmerkt door onzekerheid en onbehagen. Veel Nederlanders, zo blijkt uit onderzoek, zijn persoonlijk welvarend en gelukkig maar hebben veel zorgen over ontwikkelingen in eigen land en in de wereld. Kort samengevat: veel Nederlanders zijn steenrijk maar ook doodsbang. Die angst wordt door meerdere ontwikkelingen veroorzaakt. Nogal wat tijdgenoten vrezen voor hun bestaanszekerheid door de snelle toename van tijdelijke banen en zorgen over de pensioenen. Naast deze sociaal-economische problemen leeft er ook zorg over de politieke instabiliteit in Den Haag. Het politieke landschap is versplinterd en populisten proberen garen te spinnen bij het onbehagen in de samenleving. Niet weinigen zijn onzeker door terroristische aanslagen. Tenslotte noem ik de ecologische crisis. De toekomst van onze aarde als ons gemeenschappelijk huis (paus Franciscus) wordt bedreigd door de uitputting van de schepping en de dreigende klimaatverandering. Tegen die achtergrond is het belang van sociale cohesie zonneklaar. Alles moet worden gedaan om het maatschappelijk wantrouwen weg te nemen en het onderling vertrouwen te voeden. Juist de christelijke kerken kunnen, naast hun centrale missionaire opdracht om God in Christus bekend te maken, op dit gebied een belangrijke bijdrage leveren.

### **De kerken binnen de huidige samenleving**

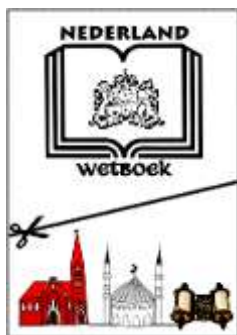
Veel sociologen zien binnen de Nederlandse samenleving een snelle secularisatie. Er is na het einde van de verzuiling in de zestiger jaren van de vorige eeuw in hoog tempo een seculiere meerderheidscultuur ontstaan. Door een hogere welvaart en een betere scholing zien wij in ons land een voortgaand proces van individualisering. Een en ander heeft geleid tot een snelle ontkerkelijking en ontkerstening.

In die context functioneren de christelijke kerken op het maatschappelijk middenveld. Kleiner dan vroeger en daardoor bescheiden



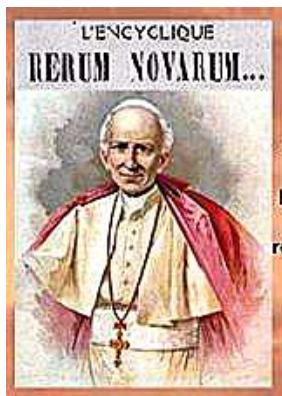
en nuchter. Maar tegelijk blijven de kerken geroepen om fier en zelfbewust een creatieve bijdrage aan onze samenleving te leveren. Naar mijn overtuiging hebben de kerken maatschappelijk gezien meerdere

rollen te vervullen. Zij zijn bondgenoten, ook van de overheid, als het gaat om diaconale inzet. Maar ook moeten zij af en toe opereren als luis in pels. Zo kunnen zij wijzen op blinde vlekken in het beleid van de overheid en kunnen zij diezelfde overheid aanspreken om de rol van schild voor de zwakken serieus te vervullen. Veel maatschappelijke vraagstukken zijn complex en vragen om een serieuze overdenking. De kerken moeten dan ook eerder vragen stellen dan stellige antwoorden geven. Als kerkelijke leiders spreken, is het van belang om de hulp in te roepen van christenen die de nodige vakkennis in huis hebben. Vanzelfsprekend kan het nodig zijn om als kerken ook profetisch te spreken. Tegelijkertijd pleit ik in de huidige Nederlandse context op dit punt voor de nodige prudentie. In een land met een vrije pers, een vrij gekozen parlement en een onafhankelijke rechtspraak zijn er immers de nodige mogelijkheden om maatschappelijke noden en zorgen te benoemen en weg te nemen.



De kerken erkennen de feitelijke scheiding van kerk en staat maar geenszins van geloof en maatschappij. De kerken hadden en hebben een Woord voor de wereld. Steeds opnieuw wordt vanuit christelijke kring nagedacht over de rechtvaardige samenleving. Het

christelijk/katholiek sociaal denken vormt daarbij een helder moreel kompas. Het jaar 1891 vormt in dit opzicht een belangrijk jaar. In 1891 werd namelijk niet alleen door Abraham Kuyper in Amsterdam het eerste Christelijke Sociale Congres georganiseerd maar publiceerde ook paus Leo XIII zijn beroemde



sociale encycliciek Rerum Novarum. Sindsdien heeft het christelijk sociaal denken zich voortdurend vernieuwd en geactualiseerd. Een eerste kernnotie vormt de menselijke waardigheid. Ieder mens vormt een schepsel van God en heeft daardoor een in

God gefundeerde waardigheid. Wie het schepsel schendt, schendt ook de Schepper. Een mens is principieel een sociaal wezen die

alleen in verbondenheid met anderen tot ontplooiing kan komen. Vandaar dat ook noties als solidariteit en algemeen belang uitermate belangrijk zijn. Mensen zijn geroepen om solidair met elkaar te leven, juist ook met mensen in nood.

### **Grote uitdaging van deze tijd: de humanisering van de globalisering**



Na de grote economische crisis van de dertiger jaren, de Tweede Wereldoorlog en de jaren van de wederopbouw leefde er in ons land een politiek breed gedragen streven naar bestaanszekerheid. Tegen die achtergrond werd de verzorgingsstaat opgebouwd. De burgers kregen de garantie dat zij nooit onder een sociaal minimum zouden zakken. Zo werd een waardig leven voor iedereen gegarandeerd. Het Rijnlandse model werd in Nederland en de ons omringende landen omarmd. Anders dan in het Angelsaksische model staan niet alleen de belangen van de aandeelhouders centraal maar is er ook aandacht voor de belangen van de werknemers en het milieu.

Al enkele decennia zien wij, met name door de digitale revolutie, een versnelling van de globalisering. Deze transitie vormt voor sommigen een kans maar voor anderen ook een bedreiging. Al eerder schreef ik over het onbehagen en de boosheid van veel tijdgenoten als gevolg van de snelle culturele en economische veranderingen. Voor velen staat de bestaanszekerheid onder druk. Paus Franciscus waarschuwt herhaaldelijk voor een globalisering van de onverschilligheid. De nood van de vele vluchtelingen en armen moet ons blijven raken. De paus pleit voor barmhartigheid en solidariteit en roept op tot een wereldwijde revolutie van de tederheid. Kerken en individuele christenen moeten verzet aantekenen tegen die economie die mensen doodt en zich op alle niveaus inzetten voor een cultuur van het leven. Het gaat om het opkomen voor het leven vanaf de conceptie tot de natuurlijke dood.

Voor de komende tijd staan spannende vragen op onze agenda. Hoe kunnen in ons land, in

een globaliserende wereld, de sociale samenhang en bestaanszekerheid optimaal behouden blijven? Door een humanisering van de globalisering kan een onoverbrugbare kloof tussen maatschappelijke winnaars en verliezers worden voorkomen. Belangrijk wordt ook de reactie op de nationalistische en populistische onderstroom in de samenleving terwijl de meeste problemen (economie, migratie, vluchtelingen, geweld) vragen om een Europees en zelfs globaal antwoord.



Paus Franciscus heeft in zijn prachtige encycliciek *Laudato Si* (juni 2015) een vurig pleidooi gehouden voor een integrale ecologie waarbij bescherming van moeder aarde en een globale sociale gerechtigheid hand in hand moeten gaan. Alles bijeen liggen er voor de kerken in het publieke domein immense uitdagingen. Samen met bondgenoten, zoals andersgelovigen en alle mensen van goede wil, kunnen kerken en individuele kerkmensen, georiënteerd door het christelijk sociaal denken, hun bijdrage leveren aan een humanisering van de globalisering.

Mgr. Dr. Gerard de Korte  
Bron: [www.oecumene.nl](http://www.oecumene.nl), 16 oktober 2017

## **Medeleven**

Als u mensen kent, die eenzaam zijn, ziek, of om een andere reden misschien bezoek op prijs zouden stellen, wilt u dat dan doorgeven aan één van de pastores of aan het pastorale meldpunt.

Dank u.

## **Wekelijkse bloemengroet**

De bloemen in de kerkzaal zijn na de dienst bestemd voor een ieder die daarvoor in aanmerking komt, als blijk van belangstelling van onze geloofsgemeenschap.

Indien u ons op daarvoor in aanmerking komende mensen wilt attenderen kunt u hun naam & adres / verpleegadres opgeven bij:

Maja van Spaandonk, telefoon: 521 43 59  
E-mail: [maja.v.spaandonk@live.nl](mailto:maja.v.spaandonk@live.nl)

## **Paasvieringen**

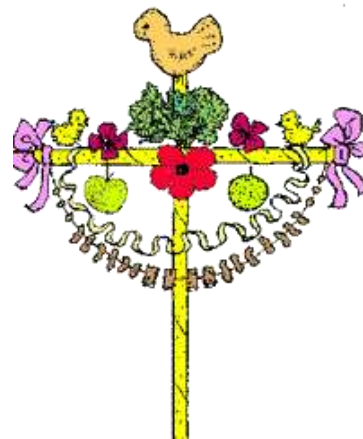
### ***Palmzondag 25 maart 10.00 uur***

Zondag 25 maart 2018 vieren we Palmzondag. Tijdens de kerkdienst maken de kinderen samen een feestelijke rondgang met hun Palmpaasstokken. Breng je je eigen Palmpaasstok mee?

Hoe maak je een palmstok?

Dit heb je nodig:

- Twee stokken of latten.
- Crêpepapier in lange slierten gesneden.
- Rozijnen, draad en een stevige naald om de rozijnen eraan te rijgen.
- Buxustakjes.
- Draad en snoep om een slinger van snoep te rijgen.
- Een broodhaantje, dat kun je bij de bakker of op de markt kopen, maar ook zelf bakken.
- Eieren van chocola en kunststof, met een lusje om ze aan het kruis op te hangen.



Van de twee houten latten maak je een kruis met een punt boven. Het herinnert aan Jezus kruis.

Het crêpepapier knip je in lange stroken en bind je om de stokken heen. Dit ziet er vrolijk uit. Want midden in Jezus lijden verheugen we ons al op Pasen.

Aan het kruis maak je groene takken vast. Als je ze hebt, neem je daarvoor buxus, een struik die het hele jaar groen blijft. De takjes herinneren ons aan de palmen in Jeruzalem



Met palmtakken in de hand hebben de mensen in Jeruzalem Jezus als een koning begroet. De rozijnen rijg je aan een draad en maak je als een slinger aan het kruis vast. Rozijnen zijn gedroogde druiven. Van druiven kun je wijn maken. Daarom denken we bij de rozijnen aan de wijn bij het avondmaal.

Boven op het kruis komt een haantje uit brooddeeg. Dat kun je zelf bakken of bij sommige bakkers kopen. Dat doet eraan denken dat Petrus Jezus verraden heeft. Toen de haan kraaide besefte Petrus dat hij Jezus heeft verloocht. - En toch mocht Petrus Jezus leerling blijven. Jezus vergaf hem. Dat doet Jezus ook met ons, als wij de fout ingaan. Het brooddeeg herinnert weer aan Jezus laatste maaltijd met zijn leerlingen. Met, in en onder brood en wijn is Jezus bij het avondmaal bij ons.

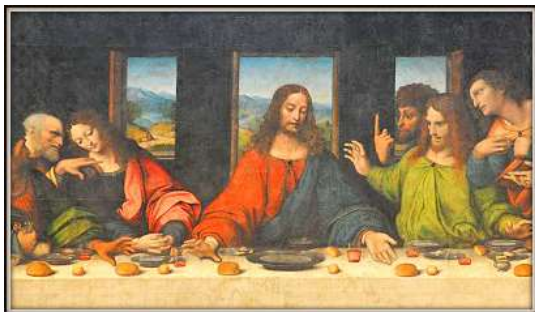
Je mag je stok ook mooi versieren met slingers van snoepjes of chocolade-eitjes aan hangen. Die staan dan voor de vreugde die wij hebben, omdat Jezus niet in de dood is gebleven, maar God hem deed opstaan uit het graf.

Tip: Omdat het haantje meestal lekker zacht is en makkelijk breekt, is het handig hem pas zondag in de kerk op de stok te zetten.

Je mag graag je vriendjes en vriendinnetjes meebrengen voor deze vrolijke dienst.

Barbara Heubeck

### **Witte Donderdag 29 maart 19.30 uur**



Witte Donderdag is de eerste van de "drie heilige dagen" voor Pasen, het belangrijkste feest in de christelijke kerken.

In de viering van Witte Donderdag staat de maaltijd centraal:

de allereerste Pesach-maaltijd die de Israëlieten met elkaar verbond en hen de kracht gaf voor hun bevrijdende tocht naar het Beloofde Land;

en de laatste Pesach-maaltijd die Jezus samen met zijn leerlingen hield en waarbij Hij zichzelf weggeeft als voedsel voor onze tocht door het leven. Met de voetwassing maakt Jezus

duidelijk dat het een weg is van dienstbaar zijn aan elkaar.

Doet dit tot mijn gedachtenis

voorganger Theo Scholtes

### **Goede Vrijdag 30 maart 19.30 uur**



Op Goede Vrijdag volgen we Jezus op zijn lijdensweg als mensen die ook gewond zijn geraakt, angst hebben, Godverlatenheid voelen. We gaan samen met de Christus en dragen ons kruis. De Zoon van God is solidair in lijden. Maar we

doorleven de kruisweg niet alleen als slachtoffers. We zijn niet alleen zelf gewond, maar hebben ook wonden veroorzaakt. We kijken naar de weg die Christus gaat voor ons en bidden: Lam Gods, u neemt weg de zonden van de wereld, ontferm u over ons. Geef ons Uw vrede.

voorganger Barbara Heubeck

### **Paaswake 31 maart 21.30 uur**

Dit is de 'nacht der nachten' waarin de volheid van ons christelijk geloof gevierd wordt. We gedenken de schepping van de wereld, de bevrijding door het water heen; licht dat duisternis overwint, water dat van doodse ondergang tot instrument van redding wordt. In een donkere kerk wordt plechtig de nieuwe, brandende paaskaars binnengedragen, teken van de opgestane Christus. Vanuit de paaskaars wordt het licht verspreid tot alle



uithoeken van de kerkzaal. Wanneer wij dan uitzingen 'Licht van Christus' belijden wij ons geloof dat Christus is opgestaan en nog steeds het brandend licht van de wereld is en aanvaarden wij de opdracht dat Licht naar alle uithoeken van de aarde te verspreiden tot heil van de mensen.  
Alleluja!

voorganger pastoor A.A. van Well.

A. (Fons) van Well was jarenlang pastoor in Kwintsheul en is nu met emeritaat. Hij is de broer van Jan van Well en leefde via Jan mee met het wel en wee van onze geloofsgemeenschap. Hij was van harte bereid voor te gaan in de Paaswake.

**Pasen 1 april 10.00 uur**



Pasen is op handen. Het hart van het liturgisch jaar: het is *altijd* Pasen in perspectief of Pasen als ruggensteun. In de Regenboog vieren we de Eerste Paaszondag uitbundig, met fraaie koormuziek en vrolijke liederen. Tijdens de homilie volgen we de spirituele weg die Maria van Magdala (Johannes 20) aflegt: van huis naar het graf, van doodse leegte naar cruciale herkenning. Lees als inleiding het openingsartikel van Marianne Hoogervorst.

Ik wens je intens veel vreugde met Pasen.

voorganger Kees G. Zwart

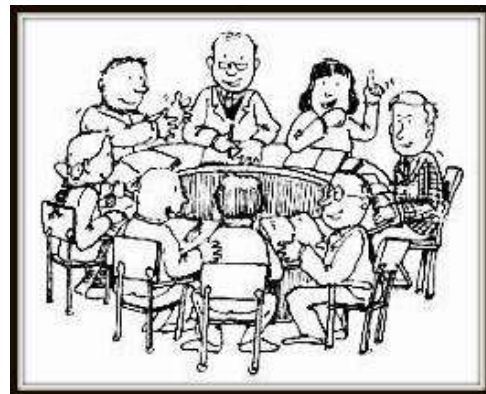
## **Kom aan Tafel / Eerste Communie**

In het vorige Bulletin stond een oproep om kinderen aan te melden voor de Kom aan Tafelviering op 22 april.

Daar kwam één reactie op. Met de ouders van dit kind is er overleg geweest wat te doen. Het gaat hier om een kind met RK wortels. Besloten is dat zij op Hemelvaart, als pastoor Tjeerd Visser voorgaat in de Eucharistie, haar eerste communie zal doen. Gelukkig meldde zich nog een tweede kind aan, ook met katholieke wortels. Deze twee kinderen krijgen een traject van voorbereiding dat wat anders zal zijn dan anders. Inhoudelijk echter hetzelfde als voorgaande jaren. We hebben dus straks met Hemelvaart een gecombineerde viering van eerste communie en Hemelvaart. Bijna vertrouwd omdat dit vroeger in heel veel parochies het geval was. Hopelijk zullen veel leden van de geloofsgemeenschap aanwezig zijn bij deze belangrijke dag voor beide kinderen. Op 22 april zal er een 'gewone' zondagsviering zijn met medewerking van het Regenboogkoor.

Marianne Hoogervorst – pastoraal werkster

## **Uit de AKM...**



### **Inzet litassen verandert**

De AKM heeft besloten dat vanaf het tweede kwartaal 2018 per viering nog één litas wordt ingeroosterd. Deze litas zal alle handelingen verrichten die voorheen door beide litassen werden verricht, tenzij het een nieuwe litas betreft, die nog ingewerkt moet worden. Dit heeft te maken met de situatie, dat binnenkort veel litassen hun werk zullen beëindigen, en het daarna te lastig wordt om per viering nog 2 litassen in te roosteren.

### **Viering jubilea organisten**

In de viering van 4 maart werd aandacht besteed aan de jubilea van onze 4 organisten. Irene Sven begeleidt de vieringen op orgel en piano inmiddels 40 jaar! Frank Resslerer en Wilfred van de Wal houden dit jaar hun 25-jarig jubileum, en Michiel Ras zit er zo dicht bij, dat wij voor en met hen allen daar aandacht aan wilden besteden.



### **Bestuurlijk jaarplan 2017-2018**

Volgens het beleidsplan van de Regenboog, Vitale Oecumene, heeft de AKM zich verbonden om allerlei acties uit te voeren gedurende het jaar. Aangezien de AKM nog steeds niet op volle bezetting is, hebben de wel aanwezige AKM-leden zich gebogen over de voortgang ervan bij afwezigheid van een voorzitter.

De AKM zal zo veel mogelijk de acties, die gedaan moeten worden, uitvoeren, tenzij daar geen capaciteit voor is binnen het zittende bestuur.

In de nabije toekomst zal de AKM met alle besturen van de Regenboog om te tafel gaan zitten, om gezamenlijk een plan te bedenken voor de plaats van de Regenboog in de nieuwe ruimtelijke ordening rond het Winkelcentrum. U hoort hier periodiek meer over.

Ester Korbee

### **De AKM en de centen**



Sinds begin vorig jaar kosten koffie en thee 0,50 euro per kop, voor dat jaar was een bijdrage vrijwillig. Heeft deze actie succes gehad? Ja, want de opbrengst was in 2017 met 2,9 duizend euro aanzienlijk groter dan in 2016 met 1 duizend euro. Dit is een van de redenen waarom de financiële positie van de AKM in 2017 aanzienlijk is verbeterd.

In 2017 hebben de kerkgangers 7,6 duizend euro gegeven aan het tweede mandje dat bestemd is voor doelen buiten de Regenboog. Waar ging dat geld naar toe? Bijna 3 duizend

euro ging naar de Protestantse kerk en 2,4 duizend euro naar het RK Vicariaat Merenwijk, die het geld deels door schoof naar RK bestemmingen, zoals de Adventsactie. Het diaconaal centrum De Bakkerij -een samenwerkingsverband van RK en Protestantse kerken in Leiden- ontving 1,1 duizend euro. Vrijwel hetzelfde bedrag ontving de stichting Kerk in Actie. Deze stichting geeft hulp in Derde Wereldlanden en vluchtelingsgebieden. Het is een onderdeel van de Protestantse Kerk Nederland, maar tien andere kerken, zoals de Oud Katholieke Kerk en de Zevende Dags Adventisten voeren het werk mede uit.

Onderstaande tabel presenteert de kengetallen van de vieringen dit jaar. De viering van 21 januari trok het meeste bezoek, waarschijnlijk ten dele uit nieuwsgierigheid naar de overgangspredikant ds. Zwart die de eerste keer voor ging in de Regenboog. Van de zondagse vieringen was het bezoek op 11 februari het laagst. Die viering moest concurreren met de schaatsprestaties van Sven Kramer op de Olympische Spelen op de televisie. Voor dit soort afwegingen zijn de kerkbezoekers die munten in de collectemandjes geven gevoeliger dan de bezoekers die AKM-bonnen geven. Het bedrag in munten was die dag namelijk veel lager dan 'normaal', terwijl het bedrag in bonnen maar weinig lager was dan 'normaal'. De taart na de viering op 14 januari en de stilte van de Taizéviering op 4 februari lokten weinig extra bezoekers. 60 mensen haalden een Askruisje. Behoorlijk veel. Maar wel moet bedacht worden dat het Regenboogkoor ook kerkbezoek is en dat koor droeg die avond bij aan de viering.

Datum viering	Bijzonderheden	Aantal bezoekers	Eerste mandje: voor geloofs-gemeenschap			Tweede mandje: bestemmingen buiten de Regenboog	
			Euro	Euro	Bestemming	Euro	Bestemming
7 jan	Nieuwjaarsreceptie	110	135	110	RK Vicariaat		
14 jan	Aandacht voor vrijwilligers	110	155	115	PGL		
21 jan	Regenboogkoor	130	150	150	PGL Zondag voor de Eenheid / Oecumene		
28 jan		100	135	115	RK Vicariaat		
4 feb	Taizéviering	100	140	125	KinA Werelddiaconaat		
11 feb		80	90	80	Diaconaal centrum de Bakkerij		
14 feb	Aswoensdag Regenboogkoor	60	Geen collecte				
18 feb	Regenboogkoor	100	165	120	PGL		

PGL = Protestantse Gemeente Leiden; KinA = Kerk in Actie  
Bert Minne, penningmeester AKM

## **Even voorstellen, Swanette Jukema**



Als nieuw lid van de Wijkkerkenraad en namens onze kerk ook als lid van de Algemene Kerkenraad van de Protestantse Gemeente te Leiden. En tegelijkertijd kennen velen van u mij al. Als enthousiaste kerkganger, als fluitist, als oppasser in de creche en al jarenlang als organisator van muziek in de vieringen door onze eigen gemeenteleden. En nu dus een bestuurlijke rol en met veel plezier.

Het plezier zit in de groep mensen die ik nu op een geheel andere manier mag ontmoeten. Niet alleen bij de koffie op zondag, maar ook inhoudelijk in gesprekken over onze kerk, onze toekomst, onze ervaringen en "dromen". Ik ben vanuit mijn dagelijks werk als bedrijfsarts gewend om vragen te stellen, te luisteren, maar ook om op het juiste moment actie te ondernemen. Concreet als het moet, beschouwend als het kan. Dat hoop ik ook in mijn bestuurlijke rol in te kunnen inbrengen en zo anderen plezier te laten beleven aan ons werk voor onze kerk.

### **Actie Kerkbalans**

*"Geef voor je kerk"*

In januari zijn er, zoals ieder jaar, weer veel mensen actief geweest om de Actie Kerkbalans goed te laten verlopen.

De coördinatoren die voor de distributie van de lijsten en de enveloppen naar de lopers zorgden. De lopers om de enveloppen te brengen bij de opgegeven adressen in de

Merenwijk en deze enkele dagen later weer op te halen.

Ook de zgn. "Buiten Merenwijkers", dit zijn mensen die buiten de Merenwijk wonen, maar toch de Regenboog een warm hart toedragen, hebben de voor hen bestemde enveloppen weer ontvangen.

Op de inleveravond waren weer voldoende mensen bereid om hun medewerking te verlenen deze avond goed, snel en zorgvuldig te laten verlopen.

Van de mogelijkheid om digitaal de jaarlijkse bijdrage toe te zeggen maken inmiddels steeds meer mensen gebruik. Dit is natuurlijk heel prettig daar het de werkzaamheden voor de coördinatoren en lopers vereenvoudigt.

U als geveer bent actief geweest door de schriftelijke of digitale toezegging voor dit jaar weer op tijd in te vullen.

## **Actie** **Kerkbalans** 2018

Het resultaat van de toezeggingen is als volgt:

- R.K. Vicariaat	€ 24.064,90
- Prot.Gem.Leiden	€ 71.356,00

Dit betreft de stand van 15 februari 2018.

De toezeggingen voor de Protestantse Gemeente Leiden zijn iets lager dan vorig jaar. Bij het R.K. Vicariaat Merenwijk is sprake van een kleine plus. Maar wij hopen natuurlijk dat door later binnenkomende toezeggingen het resultaat nog hoger zal worden.

Alle gevers en medewerkers hartelijk dank en uiteraard hopen we voor volgend jaar weer op uw medewerking en toezegging te mogen rekenen.

Het coördinerend team,  
Edo Elstak, Bettie Landkroon en Dick en Elly Visser.

## **Open ogen, handen uit de mouwen!**

Op dit moment is het onderzoek naar de rol van de Regenboog in de Merenwijk in volle gang. Op zondag 27 mei wordt het resultaat bekend gemaakt, en zullen we er op interactieve manier mee bezig gaan: wat betekent dit voor ons, wat betekent dit voor de Regenboog? En hoe gaan we er nu mee aan de slag?

Kom dus meepraten, meedoen, en kijken met andere ogen!

t.z.t. volgt meer informatie.



Noortje Luning  
Onderzoeker/projectmedewerker 'Kijken met andere ogen'  
E. nora.luning@gmail.com  
T. 064177602

## **Onze Kerktuin**

De Taxus in onze tuin heeft veel bekijks. Sinds een paar jaar heeft hij het model van een vogel. Je kan er een kip in zien of een haan, denkend in de lijdenstijd aan de verloochening door Petrus. (Luc.22 vs. 34). Anderen zien er een duif in, o.a. denkend aan Noach (Gen.8 vs. 7-12), of denkend aan een Vredesduif. Maar we horen hem ook al heel oneerbiedig een badeend noemen! Kortom, het beest heeft een regelmatige snoeibeurt nodig en vraagt om een hobbyist met fantasie en een scherpe snoeischaar. Zijn snoeier is vorig jaar verhuisd en de vogel heeft dus een nieuwe beschermengel nodig. Ook wroeters en onkruidwieders zijn zeer welkom op de werkmiddagen in onze kerktuin, doorgaans eens in de twee weken op donderdag van half twee tot drie. Kom ook eens helpen!

Jeanne Dutmer

## **Film in de Regenboog**



Samen genieten van een goeie film. Zoeken naar de diepere betekenis. Een goed gesprek met elkaar na afloop onder leiding van ds. Ronald da Costa. Het kan weer bij de film: Woensdag 11 april 2018: I, Daniël Blake (GB 2016, regie: Ken Loach).

De 59-jarige timmerman Daniël heeft een zwak hart. Van de dokter mag hij niet werken, van het arbeidsbureau moet hij, anders wordt hij gekort op zijn uitkering. Katie, een alleenstaande moeder is ook het slachtoffer van het bureaucratische systeem. De twee steunen elkaar. Hoe kwetsbaar kan je zijn. De (80!) jarige Ken Loach maakte zo'n levensechte film dat de Engelse overheid maatregelen gaat nemen. Een terechte gouden Palm winnaar in Cannes.

Aanvang: 19:30 uur

Entree: 5,00 euro

Edo Elstak

## **Doet u mee?**

Zoals bekend zijn wij als Regenboog actief in Op Eigen Wieken: op dinsdag- en donderdagmiddag helpen wij kinderen met hun huiswerk: ondersteuning geven bij rekenen, taal en lezen zijn daarbij onze belangrijkste bezigheden. Wij hebben geconstateerd dat de leesboekjes vaak oud en ouderwets zijn. In onderwijsland zeggen we: ze sluiten niet aan bij de belevingswereld van de kinderen. Daarom willen wij leesboekjes voor kinderen van 6 tot 10 jaar verzamelen. **DOET U MEE?** U hebt misschien thuis nog wat liggen en op



de vrijmarkten rond Koningsdag en Bevrijdingsdag is altijd aanbod. Ook in het kringloopwarenhuis zijn leesboeken voor een appel en en ei te koop. Een recente BOSatlas, schrijfpotloden, gummen en kladblocs zijn eveneens welkom. Op ZONDAG 27 MEI kunt u de boekjes en eventueel andere spullen inleveren in de Regenboog. In Op Eigen Wieken staat de kast al klaar om gevuld te worden!

Doet u mee?  
Namens de werkgroep Diaconie,  
Cecile Werner

## ***Diaconale info vanuit De Bakkerij,***



### ***Internationale vrouwendag 2018***

Heldinnen van alledag... dat zijn wij vrouwen allemaal...

Het vrouwenleven kent veel ups maar ook veel downs. Vrouwen zijn meesteressen in het volharden, veelal ten koste van zichzelf. Hoe we het ook wenden of keren, er komt een moment dat het nodig is de situatie te doorbreken. Of het nu stoppen met roken is, of eenzaamheid doorbreken, in je troep blijven steken, niet aangenomen worden terwijl je je suf solliciteert, of je schulden niet kunnen betalen, vast blijven zitten in een depressie, het niet kunnen omgaan met het verlies van een geliefde of het niet kunnen ontsnappen aan huiselijk geweld. Er is een moment dat het niet langer gaat en je weet dat je zelf die keuze kunt en moet maken. Daar is heel veel MOED voor nodig en dan helpt het als je weet dat je niet de enige bent... Daarom dit jaar negen workshops waar heldinnenmoed voor nodig is en waar je er deze middag twee van kunt bijwonen:

1. Rookvrij! Ook iets voor mij?
2. Huiselijk geweld...stopt niet vanzelf - Quiz je sterk!
3. De heldin in elke moeder
4. Vrouwen over de streep
5. De innerlijke krachtbron
6. Ontspanning door Inspanning

7. Veerkracht bij verlies
8. Ontspul en krijg een opgeruimd huis
9. Vergeven begint bij jezelf

Verder: informatie en ontmoeting, een ervaringsverhaal door Mobiel Theater Geurend Hooi, een hapje en drankje en swingende muziek van het Ronald Snijders trio.

Zondag 11 maart van 13:00 - 17:30 uur  
in het Stadhuis van Leiden (ingang Breestraat)  
Toegang € 2,50, dresscode: feestelijk!  
Info: [www.vrouwendagleiden.nl](http://www.vrouwendagleiden.nl) of  
[www.debakkerijleiden.nl](http://www.debakkerijleiden.nl)

### ***Geen paasbroden dit jaar***

We naderen Pasen en misschien wilt u, net als vorig jaar, bij uw paasontbijt genieten een paasbrood van De Bakkerij? Helaas gaat dat niet: dit jaar worden er geen paasbroden gebakken en verkocht ten bate van het diaconale werk in De Bakkerij. We hebben afgesproken de Paasbrodenactie om het jaar te houden dus volgend jaar, 2019, zijn er hopelijk weer paasbroden!

### ***Jaarplan 2018 van de Bakkerij***

In november verscheen het Jaarplan 2018 van Diaconaal Centrum De Bakkerij. Een beknopt overzicht van de activiteiten in en vanuit het interkerkelijk hulpverleningscentrum aan de Oude Rijn die dit jaar in de planning staan. Naast alle projecten en manifestaties waar het diaconaal centrum in het nieuwe jaar haar schouders onder wil zetten is er in het nieuwe jaarplan ook extra aandacht voor de unieke wijze waarop in het gebouw van De Bakkerij ruim twintig organisaties en projecten onderdak vinden en op informele wijze elkaars werk ondersteunen en versterken. Het Jaarplan met als motto 'Een warm nest voor bevlogen mensen' biedt een kleurrijk en informatief kijkje in de keuken van De Bakkerij. U vindt het op de website [www.debakkerijleiden.nl](http://www.debakkerijleiden.nl)

### ***Avondsmaalsproject: laatste kans***

De komende weken heeft u de laatste kans om bij te dragen aan het huidige Avondsmaalsproject. Met Pasen start er immers een nieuw project voor een nieuw doel.

Om het geheugen even op te frissen: het lopende Avondsmaalsproject 'Voor moeder en kind in Nederland en Sri Lanka' zamelt geld in voor twee doelen.

In Nederland gaat het om de landelijke Stichting Babyspullen, die babypakketten uitgeeft aan kraamvrouwen die moeten leven van een minimum (onder andere via De Goemoers in De Bakkerij).

Wat betreft Sri Lanka gaat het om de Stichting SVHO-Support die geld inzamelt voor moeder- en kind-bedden in het ziekenhuis in Ragama, zodat moeders bij hun pas geopereerde kind kunnen slapen.

U kunt nog bijdragen via rekening NL 46 INGB 0000 097065, t.n.v. Diaconie Protestantse gemeente Leiden, o.v.v. Voor moeder en kind.

### **Nieuwe projectmedewerkers bij M25!**



Hoi! Op de foto zie je het nieuwe team van M25 Leiden! Wij zijn Yiri Bloemkolk en Carijn Westeneng en vanaf februari hebben wij het stokje overgenomen van Tamara Breton. Laten we ons eerst maar even voorstellen:

'Mijn naam is Yiri Bloemkolk en sinds kort afgestudeerd Toegepast Psycholoog. Sinds november vorig jaar ben ik werkzaam bij De Bakkerij Leiden. Ik werk samen met Carijn bij jongerenproject M25 Leiden en dit doe ik met veel plezier. Ook ben ik werkzaam geweest bij het project Op de Kook toe!'

'En ik ben Carijn Westeneng. Opgegroeid in Leiden, afgestudeerd Godsdienst Pastoraal Werker en nu, na zeven jaar in Utrecht te hebben gewoond, sinds een jaar weer terug in Leiden. En dat bevalt me heel erg goed! Hier mag ik vanaf april 2017 bij De Bakkerij werken, eerst bij Oma gaat op stap en nu mag ik M25 daaraan toevoegen!'

We hebben de laatste maanden al een beetje meegedraaid en hebben ook al wat nieuwe plannen bedacht!

In maart hebben we meteen onze vuurdoop... twee stageweken. Een voor het Kalsbeek College in Woerden, waarvoor we een ontmoetingsmaaltijd aan het organiseren zijn voor de oud bewoners van de noodopvang in samenwerking met de Marekerk. En twee weken later een stageweek voor het Teylingen College in Noordwijkerhout. Wij hebben er in ieder geval zin in!

### **Achter het orgel zit...**

Je hoort dat wel vaak, de dienstdoende organist(e) of musicus wordt aangekondigd met "Achter het orgel zit...." en dan volgt de naam. Heeft u toen u de kerkzaal binnenkwam mij wel eens achter het orgel zien zitten? Waarschijnlijk niet, aangezien er achter ons orgel helemaal geen zitplaats is. Je kan er alleen staan en dan moet je opletten dat je je hoofd niet stoot aan de onderkant van de zwelkast. Overigens wordt u ook geacht helemaal niet achter het orgel te komen om te kijken of ik er zit, dat is toch een soort verboden terrein voor alle niet-organisten.... En meestal hoort u mij wel als ik er ben...

Maar waar zit ik dan wel? Ik zit aan de voorzijde, maar zit ik dan 'vóór' het orgel? Als de dirigent vóór het Regenboogkoor staat, zit hij er niet aan vast. Als ik dan vóór het orgel zit, dan zit ik er ook niet aan vast. Dus het woord 'vóór' dekt de lading ook niet helemaal. Zit ik dan 'op' het orgel? Liever niet, want dan moet ik klimmen en kan dan nog steeds niet bij de toetsen. Het beste is denk ik 'aan' het orgel. Of nog beter, "het orgel wordt bespeeld door.....", dan heb je geen gedoe over de plaatsbepaling



Dat neemt niet weg dat de organist(e) zich op rare plaatsen kan bevinden. In de meeste gevallen bevindt de speeltafel (zoals dat heet) zich aan de voorkant van het orgel. Dat wil niet zeggen dat u hem / haar altijd ziet. Veel orgels bevinden zich aan de westzijde van het gebouw op een galerij. De organist(e) zit daar zeg maar hoog en droog, en is niet altijd te zien door de balustrade, zoals bijvoorbeeld bij het De Swart Van Hagerbeer-orgel in de Hooglandse Kerk of het Garrels-orgel in de Marekerk. In de Pieterskerk en de Lutherse kerk zit de organist(e) ook verstopt, alleen dit keer niet door een balustrade, maar door een 'tweede' orgel. Het onderste deel is eigenlijk

een orgel op zichzelf, bespeelbaar van het onderste klavier, en bevindt zich pal achter de organist(e), in zijn / haar rug. Vandaar de benaming 'Rugwerk'. Dat rugwerk onttrekt de organist(e) volledig aan het zicht. In de Lutherse Kerk bevindt het rugwerk zich trouwens zo dicht op de speeltafel dat ik sindsdien weet hoe een tosti zich moet voelen....

Toch zijn er ook orgels waar de speeltafel zich wel aan de achterzijde bevindt, zoals bijvoorbeeld het orgel in de Lodewijkskerk en het orgel in de Waalse kerk. Dat is met name lastig omdat je dan geen contact hebt met de mensen op de kerkvloer. Men hoort de gemeente van je af zingen en het orgel zelf staat voor je neus. Ook kan je niet makkelijk inspelen op een communie die uitloopt of iets dergelijks.

Tegenwoordig wordt een en ander opgelost met een camera en beeldscherm, om toch een soort contact te krijgen. Ik heb zelf ooit in de Oude Kerk te Oosterbeek een vocaal ensemble begeleid, waarbij ik ook achter het orgel zat. Het ensemble stond op 20 meter afstand in het koor, en was door mij totaal niet te horen. Er stonden twee monitoren, maar zonder geluid had ik daar niks aan. Ik moest afgaan op de signalen van de dirigente. Ik hoorde pas achteraf dat het kennelijk een mooie uitvoering was geweest. Geen idee, ik

heb er niks van meegekregen. Behalve een boekenbon dan.

Dan is er nog een tussenvorm, de zijkantbespeling. Dat is bijvoorbeeld het geval in de Lokhorstkerk. Dat heeft één groot voordeel en één groot nadeel. Het voordeel is dat je vrij zicht hebt op / in de kerkruimte, zeker als het orgel zich op een galerij bevindt. Je hebt dan (zoals ik in de Regenboog) geen spiegel nodig om alles te kunnen volgen. Het nadeel openbaart zich als je muziek speelt waarvan de partituur al jaren in gebruik is. Door het vele omslaan tijdens het spelen gaan (sommige) pagina's steeds losser zitten. Ik weet uit eigen ervaring dat het niet handig is zodanig enthousiast om te slaan dat de pagina definitief los komt en begint aan een duikvlucht naar beneden. Dat was tijdens een uitvoering met een koor, en dan is het doorspelen zonder die ene bladzijde wel spannend. Uiteraard had ik toen al zoveel ervaring en routine dat niemand dat gehoord heeft... (er wordt bedoeld dat met enig geluk en een eigen arrangement we die ene bladzijde hebben overleefd, red.)

Mocht u overigens benieuwd zijn naar al die speeltafels en de genoemde orgels? U kunt foto's vinden op [www.orgelsite.nl](http://www.orgelsite.nl) (dan Nederland en letter 'L' aanklikken).

Frank Resslerer

## Agenda

- Rozenkring: elke derde maandag van de maand van 20.15 tot 22.00 uur.
- Inloop koffieochtend: elke woensdag van 10.00 tot 12.00 uur;
- Repetitie Regenboogkoor: elke woensdag van 20.00 tot 22.00 uur;
- Inzamelen oud papier, metaal, kleding en artikelen Voedselbank: elke eerste donderdag van de maand van 10.00 tot 20.00 uur;
- Meditatie: Elke vrijdag van 09.15 tot 10.00 uur;
- Mothers Prayers: elke eerste vrijdag van de maand van 10.30 tot 12.00 uur;
- Regenboogdis: elke laatste vrijdag van de maand van 18.00 tot 20.00 uur;
- Italiaanse Mis: elke zondag om 12.15 uur;
- Regenboog open: elke werkdag van 10.00 tot 12.00 uur;
- Stiltecentrum open: elke werkdag van 10.00 tot 12.00 uur;

<b>Maart</b>		
Ma 19	20.00 u	Leerhuis
<b>April</b>		
Wo 11	19.30 u	Filmavond



## **Vieringen van de Oecumenische Geloofsgemeenschap in De Regenboog**

<b>Datum</b>	<b>Naam van de zondag</b>	<b>Bijzonderheden</b>	<b>Voorgangers</b>	<b>Inzameling 2<sup>e</sup> mandje</b>
11-03		Viering van de Maaltijd m.m.v. Regenboogkoor	Ds. K. Zwart	Avondmaalproject in NL en Sri Lanka de Bakkerij
18-03			Ds. B. Heubeck	Kerk in Actie 40 dagen collecte
22-03	19.00 u Eucharistie		Pst. T. Visser	
25-03	Palmzondag		Pw. M. Hoogervorst	RK Vastenactie
29-03	19.30 u Witte Donderdag	viering van de Maaltijd, m.m.v. Regenboogkoor	Pst. Th. Scholtes	RK Vicariaat
30-03	19.30 u Goede Vrijdag	M.m.v. Regenboogkoor	Ds. B. Heubeck	
31-03	21.30 u Paaswake	Viering van de Maaltijd, m.m.v. Regenboogkoor	Pst A. van Well	RK Vastenactie
01-04	10.00 u Pasen	Viering van de Maaltijd m.m.v. Arcobaleno	Ds.K. Zwart	Jeugdwerk in Leiden / PKN
08-04	Beloken Pasen		Pw. M. Hoogervorst	Protestantse Gemeente Leiden
15-04			Ds. H. Snoek	De Bakkerij

Alle zondagse vieringen beginnen (tenzij anders vermeld) om **10.00 uur**.

Voor de allerkleinsten is er crèche. Voor kinderen van 4-12 jaar is er kindernevendienst.

Wij willen doopouders vragen vroegtijdig contact op te nemen met de voorganger in verband met een (gezamenlijk) voorbereidingsgesprek.

Neem contact op met Gerben Wessels (tel. 5899680) voor informatie over de jongerenvieringen.

# KLEURPLAAT

